Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
12 juni 2026

Kenmerk
DGA / 106935967

Kopie aan

Bijlage(n)
1

nota
TER BESLISSING

Kamerbrief 'Diverse onderwerpen mestbeleid'

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

Met bijgevoegde brief informeert u de Tweede Kamer over de voortgang van verschillende onderwerpen binnen het mestbeleid. Het betreft de implementatie van Renure in Nederland (nationale regelgeving, subsidieregelingen en een onderzoek naar de impact van het gebruik van zwavel bij de productie van Renure op de aanwending op percelen). Daarnaast informeert u de Kamer over een onderzoeksrapport door Wageningen Environmental Research (hierna: WEnR) over organische stofrijke meststoffen, de voortgang van het protocol stikstofgat, een advies van de Commissie van Deskundigen meststoffenwet (hierna: CDM) over bokashi, een quickscan door Wageningen University & Research (hierna: WUR) naar de verwerkingsmogelijkheden van dierlijke mest in groeimedia, een advies van de CDM over een nieuwe aanwendingstechniek en de voortgang van het wijzigingsbesluit met aanscherpingen in het boetebeleid van de mestregelgeving. Met deze Kamerbrief worden meerdere moties afgedaan.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgaande Kamerbrief.

Kernpunten

De Kamerbrief bevat een toelichting op een aantal aspecten van de implementatie van Renure:

- De inwerkingtreding van de nationale regelgeving Renure op 12 juni jl. wordt in de brief toegelicht. De implementatie van Renure wordt de komende jaren gestimuleerd, o.a. door een nieuwe openstelling van de subsidiemodule Hoogwaardige Mestverwerking voor grootschalige

installaties dit najaar en door de beoogde subsidieregeling Renure voor de kleinschalige productie van Renure.
- Voor producenten voorziet de Renure-regeling in de Urm in twee manieren om Renure te produceren die mag worden gebruikt boven de stikstofgebruiksnorm voor dierlijke mest, namelijk via registratie van de producent bij RVO of via certificering van de producent. Voor dat laatste is vereist dat de producent voldoet aan een door u aangewezen certificeringsschema. Het ontwerpbesluit waarmee u het certificeringsschema 'Renugarant' aanwijst, is aan u separaat ter goedkeuring voorgelegd zodat deze voor notificatie bij de Europese Commissie kan worden aangemeld vanwege de in het schema opgenomen technische voorschriften. Het streven is om op termijn certificering voor producenten te verplichten en de route van registratie bij RVO te laten vervallen.
- Een onderzoek over de effecten van zwavelbemesting wordt gepubliceerd, Bij productie van Renure wordt zwavel gebruikt, het effect van de zwavel bij aanwending van Renure-meststoffen is onderzocht. Een teveel aan zwavel in de mestproducten kan negatieve milieueffecten hebben. Dit zou met name op de zand- en lössgronden een risico kunnen zijn. Zoals aanbevolen in het rapport gaat u dit monitoren.

U informeert de Kamer over een aantal onderzoeken door WEnR, WUR en adviezen door de CDM:
- **Organische stofrijke meststoffen:** WEnR heeft onderzocht of er organische stofrijke meststoffen kunnen worden toegevoegd aan de stimuleringsmaatregel organische stofrijke meststoffen. De komende periode wordt bezien of en op welke wijze dit onderzoek kan worden benut voor het stimuleren van organische stofrijke meststoffen in het nog op te stellen 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn. Tevens worden de uitkomsten van dit rapport benut om de CDM te vragen om werkingscoëfficienten af te leiden voor een aantal organische stofrijke meststoffen.
- **Protocol stikstofgat**: U heeft een (concept)review voor het concept protocol stikstofgat ontvangen van de CDM. Deze review zal komende maanden worden bestudeerd.
- **Bokashi:** In een advies van de CDM wordt geadviseerd om voor bokashi dezelfde kwaliteitseisen en voorschriften aan te houden als voor compost. Daarbij worden enkele mogelijke routes voorgesteld om dit juridisch te regelen. Dit advies wordt door u bestudeerd.
- **Quickscan verwaarding mest in potgrond en substraten:** Er is een quickscan door WUR uitgevoerd naar de kansen en belemmeringen om dierlijke mest te verwerken in potgrond en substraten. Sectorpartijen hebben aangegeven het traject zelf te willen voortzetten en hebben hierover onderling vervolgacties afgestemd.
- **Advies CDM over een nieuwe aanwendingstechniek:** De CDM is gevraagd om advies uit te brengen over een toedieningstechniek gebaseerd op toediening van met zwavelzuur aangezuurde mest bij

gebruik van een sleepslang. De CDM concludeert dat het aanzuren van mest de ammoniakemissie kan verlagen en de potentie heeft om vergelijkbare prestaties te halen als bestaande emissiearme technieken. De specifieke Deense aanwendingstechniek SyreN is op dit moment echter nog onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd.

Ten slotte informeert u de Kamer over twee door u beoogde wijzigingen van de mestregelgeving waarover de afgelopen periode de internetconsultaties hebben plaatsgevonden:

- **Wijzigingen boetebeleid**: Uit een analyse door RVO is gebleken dat het huidige boetebeleid niet effectief genoeg wordt bevonden. Om het boetebeleid op onderdelen aan te scherpen heeft u een wijziging van Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (Ubm) en de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Urm) ter internetconsultatie voorgelegd. Deze consultatie heeft tot reacties geleid, ook in de media. U geeft aan de reacties te bestuderen en het ontwerpbesluit daarna voor advies voor te leggen aan de Raad van State. Over de beoogde wijziging om op perceelsniveau te kunnen beboeten, benadrukt u alvast dat dit niet tot extra administratieve lasten voor agrariërs leidt.
- **Meerjarige boomkwekerijgewassen als rustgewas in het 7e actieprogramma:** Mede naar aanleiding van een motie van het lid Flach heeft u een wijziging van de Omgevingsregeling voorbereid waarmee de rustgewassenlijst die ter uitvoering van het 7e actieprogramma is vastgesteld, wordt uitgebreid met meerjarige boomkwekerijgewassen en vaste planten die uiterlijk in 2025 zijn aangeplant. De CDM heeft hierover aangegeven dat er geen risico's zijn voor de waterkwaliteit en de bodemkwaliteit. Hiermee wordt voorkomen dat onnodig meerjarige boomkwekerijgewassen in de looptijd van het 7e actieprogramma moeten worden gerooid. U geeft aan dat deze wijzigingsregeling ter internetconsultatie heeft voorgelegen. U bent voornemens de reacties te verwerken en de wijzigingsregeling vast te stellen.